

Vergaderjaar 1991-1992

22 353

Nr. 8

Wijziging van de Wet op het basisonderwijs, van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs en van de Overgangswet ISOVSO, in verband met deregulering, autonomievergroting en vermindering van beleidslasten en van de Wet algemene regels herindeling in verband met technische aanpassingen

EINDVERSLAG

Vastgesteld 14 september 1992

Na kennisneming van de memorie van antwoord zijn in de vaste Commissie voor Onderwijs en Wetenschappen¹ nog vragen gesteld en opmerkingen gemaakt.

Onder het voorbehoud dat de regering deze tijdig zal hebben beantwoord, acht de Commissie de openbare beraadslaging over het wetsvoorstel genoegzaam voorbereid.

I. ALGEMEEN

De leden van de CDA-fractie hadden met belangstelling kennis genomen van de memorie van antwoord op het onderhavig wetsvoorstel met wijzigingen van de W.B.O. en de ISOVSO. Deze wijzigingen zijn gebaseerd op het streven naar vermindering van de regelgeving en naar bevordering van de autonomie van scholen en schoolbesturen.

De leden van CDA-fractie waren nog niet op alle onderdelen overtuigd na kennisneming van de argumentatie van de zijde van de regering. Alvorens daarop in te gaan merkten deze leden op dat de regering wel ruim de tijd nam om de memorie van antwoord naar de Tweede Kamer te sturen.

Deze leden bleven voorshands bij de constatering dat het wetsvoorstel op zijn minst enkele onderdelen bevat van het wetsvoorstel «Regeling optimalisering gebruik onderwijsgebouwen» (R.O.G.O., kamerstuk 21 280). Dat de regering deze constatering niet bevestigt strookte, naar oordeel van deze leden, niet met de beantwoording van de vraag van de leden van de CDA-fractie op artikel I, onderdeel LL (artikel 88), waarin wel degelijk een relatie werd gelegd tussen het teruggenomen wetsvoorstel R.O.G.O. en dit wetsvoorstel.

De regering is van oordeel dat bij dit wetsvoorstel geen sprake is van anticiperen op het door de regering in gang gezette decentralisatiebeleid naar gemeenten. Deze leden wensten dit te betwijfelen. Op een vraag van de zijde van de leden van de VVD-fractie antwoordde de regering hierop ook bevestigend (pagina 4, memorie van antwoord), waar gerefere-

¹ Samenstelling:

Leden: Hermes, (CDA), Beinema (CDA), Van Leijenhorst (CDA), voorzitter, Niessen (PvdA), Ginjaar-Maas (VVD), ondervoorzitter, Van der Vlies (SGP), Lankhorst (Groen Links), Franssen (VVD), Jorritsma-Lebbink (VVD), Janmaat-Abee (CDA), Leijnse (PvdA), Nuis (D66), De Cloe (PvdA), Lilipaly (PvdA), Van Gelder (PvdA), Frissen (CDA), Van de Camp (CDA), Tuinstra (CDA), Netelenbos (PvdA), Versnel-Schmitz (D66), Witteveen-Hevinga (PvdA), Huibers (CDA) en Quint-Maagdenberg (PvdA).

Plv. leden: Boers-Wijnberg (CDA), G.H. Terpstra (CDA), Reitsma (CDA), Akkerman (PvdA), Kamp (VVD), Schutte (GPV), Willems (Groen Links), Dees (VVD), Korthals (VVD), Van der Hoeven (CDA), Buurmeijer (PvdA), Ter Veer (D66), Van Gijssel (PvdA), Huys (PvdA), Vermeend (PvdA), Deetman (CDA), Lansink (CDA), Roosen-van Pelt (CDA), Beijlen-Geerts (PvdA), Groenman (D66), Leerling (RPF), Van Iersel (CDA) en J. H. van den Berg (PvdA).

reerd wordt aan een principebesluit van de regering in het kader van de tussenbalans, een aantal bevoegdheden t.a.v. de huisvesting te decentraliseren naar de gemeenten. Van de zijde van de leden van de CDA-fractie noopte dit antwoord nogmaals tot het uitspreken van het standpunt dat deze leden weliswaar de wens en noodzaak van decentraliseren en dereguleren zien, maar in dit verband toch veel meer decentralisatie van onderwijsbeleid en -uitvoering naar scholen en schoolbesturen in plaats van naar gemeenten voorstaan.

Deze leden waren vooralsnog niet overtuigd van de noodzaak tot het schrappen van de bevoegdheid van de inspecteur bij bouwplannen verplicht advies uit te brengen. Uit dereguleringsoogpunt is het standpunt van de regering te billijken, maar het ontbreken van een onderwijskundig advies ten aanzien van bouwplannen zou kunnen leiden tot een mindere effectieve inzet van middelen. Verdient het niet de voorkeur om de verplichte advisering om te zetten in een facultatieve, zo vroegen deze leden?

Ten aanzien van de aanpassing van artikel 88 van de Wet op het Basisonderwijs handhaafden deze leden hun kritiek, omdat hiermee vooruitgelopen wordt op de grote decentralisatie-operatie in het kader van de scholenhuisvesting.

De leden van de PvdA-fractie hadden ook de behoefte om nog een enkele opmerking te maken over dit wetsvoorstel.

Allereerst verheugde het deze leden in de memorie van antwoord te lezen dat de regering verwacht, dat de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen in 1994 in werking kan treden. Wel verzochten zij de regering te verduidelijken op grond van welke gegevens kan worden aangegeven dat het met de decentralisatie samenhangende budget ongeveer 1,6 miljard bedraagt en hoe of waar dit bedrag in de begrotings-meerjarencijfers is terug te vinden.

Over de stand van zaken ten aanzien van andere decentralisatievoorstellen wordt geen inzicht gegeven. In de bijlage bij de brief van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken van 30 augustus 1991 (kamerstuk 22 236, nr. 1) worden nog een aantal decentralisatievoorstellen op het terrein van onderwijs genoemd (het betreft onderzoeksvoorstellen en voorstellen die in eerste instantie niet in aanmerking komen voor decentralisatie). Kan alsnog worden aangegeven wat de stand van zaken is ten aanzien van in de voornoemde bijlage opgenomen onderwijs-decentralisatievoorstellen?

Hoewel de regering (nog) geen brood ziet in de suggestie van de leden van de PvdA-fractie voor een periodieke dereguleringsstoets, merkt zij zelf op dat dit wetsvoorstel een inhaaloperatie betreft en dat deregulering een proces is waarvan niet gauw zal worden vastgesteld dat het op een bepaald moment is voltooid. Het zijn met name deze argumenten die voor de leden van de PvdA-fractie aanleiding zijn juist wel te pleiten voor een periodieke dereguleringsstoets. Deze leden verzochten de regering de suggestie nog eens goed te overwegen nu het gaat «om een attitude die bij tal van regelgevende activiteiten tot uitdrukking komt».

De leden van de VVD-fractie dankten de regering voor de uitgebreide beantwoording van de door deze leden gestelde vragen in het voorlopig verslag. Zij wensten nu slechts op enkele onderdelen nader in te gaan.

Allereerst waren ook zij geïnteresseerd te vernemen nadere decentralisatievoorstellen inzake de huisvesting van scholen tegemoet kan worden gezien. Deze zouden toch medio 1992 aan de Kamer worden voorgelegd? Wat is de oorzaak van het lange uitblijven?

De beantwoording van de vragen inzake de relatie tussen pacificatie en het al dan niet schrappen van het verplichte advies van de Onderwijsraad ad artikel 106 W.B.O. en 103 ISOVSO had deze leden niet echt bevredigd. Hiermee zou licht de indruk kunnen worden gewekt dat elke verandering of vermindering van die adviseringsplicht uitgelegd zou kunnen worden als een aanslag op de pacificatie c.q. een grotere invloed van de minister op het onderwijs, ook als, zoals naar de mening van deze leden in dit wetsvoorstel aan de orde is, dat absoluutniet het geval is. Zij vroegen de regering dan ook bij komende wetsvoorstellen de nu gekozen gedragslijn niet te continueren.

II. ARTIKELEN

Artikel I, onderdeel A (Artikel 1)

De leden van de VVD-fractie waren met de regering van mening dat het een goede zaak is via deze wijziging van artikel 1 een juridische basis te leggen voor het stichten van basisscholen die samenwerkingsschool willen zijn. Het speet deze leden echter dat over dit onderwerp nog geen meer fundamentele discussie heeft plaatsgevonden; dit laatste ook omdat zij meenden dat i.v.m. de toerusting en bereikbaarheid-operatie de vraag naar hoe om te gaan met samenwerkingsscholen pregnanter wordt.

Artikel II, onderdeel P (artikelen 33 en 33a)

De leden van de PvdA-fractie informeerden naar de wijze waarop en binnen welk tijdsbestek de regering de commissies van onderzoek aan een nadere beschouwing zal onderwerpen. Wat is de reden om deze commissies aan een nadere beschouwing te onderwerpen?

De voorzitter van de Commissie,
Van Leyenhorst

De griffier van de Commissie,
Hillen